

Udskrift af forhandlingsprotokollen

for ekspropriationskommissionen

vedrørende etablering af 60 kV-kabelanlæg mellem Nonnebo – Birketved – Rynkeby

1. hæfte

Besigtigelses- og ekspropriationsforretningen den 14. august 2025

Kerteminde Kommune

Torsdag den 14. august 2025 kl. 10.00 samledes kommissionen i Birkende Forsamlingshus, Hans Tausensgade 17A, 5550 Langeskov for at afholde besigtigelses- og ekspropriationsforretning i anledning af etablering af 60 kV-kabelanlæg, jf. lovbekendtgørelse nr. 26 af 10. januar 2019, Elsikkerhedsloven.

Til stede var kommissarius ved Statens Ekspropriationer på Øerne, *Charlotte Münter*, de af transportministeren udpegede medlemmer af kommissionen, *Ole Christophersen* og *Kaj Piilgaard Nielsen*, samt de fra Den Fælleskommunale Liste for Øernes Område udtagne medlemmer, *Kim Nielsen* og *John Larsen*.

Endvidere mødte den ledende landinspektør *Dorte Ellegaard*.

Som repræsentant for Kerteminde Kommune mødte medlem af kommunalbestyrelsen *Jens Arne Hansen*.

For Vores Elnet A/S' mødte projektchef *Ove Ernst*, projektleder *Lars Markdal Johansen*, landinspektør *Terese Fuglsang*.

Protokollen førtes af fuldmægtig *Peter C. Nielsen*.

Kommissarius fremlagde brev af 1. maj 2025 fra Transportministeriet, hvori der er givet bemyndigelse til at nedsætte en ekspropriationskommission til afholdelse af en kombineret besigtigelses- og ekspropriationsforretning.

Kommissarius fremlagde endvidere Fortegnelse nr. 1, 60 kV jordkabelanlæg fra Nonnebo til Birketved og videre til Rynkeby, med tilhørende oversigts- og ekspropriationsplaner, NON-BKT-RYN-01-2025, NON-BKT-RYN-02-2025 dateret 6. februar 2025.

Vores Elnet A/S oplyste, at der foreligger de nødvendige myndighedsgodkendelser og dispensationer til projektets gennemførelse.

Følgende passerede:

Besigtigelse

Kommissarius redegjorde for formålet med besigtigelsesforretningen, der er at fastlægge og godkende det af Vores Elnet A/S' fremlagte projekt med de eventuelle ændringer og bemærkninger, som ekspropriationskommissionen finder er nødvendige. På den baggrund kan der efterfølgende ske ekspropriation.

Kommissionens beslutninger vil fremgå af forhandlingsprotokollen fra besigtigelsesforretningen. Protokollen vil blive fremsendt til de lodsejere, som er direkte indvarslet til besigtigelsesforretningen. Endvidere vil protokollen blive offentligt tilgængelig via kommissariatets hjemmeside: www.komoe.dk.

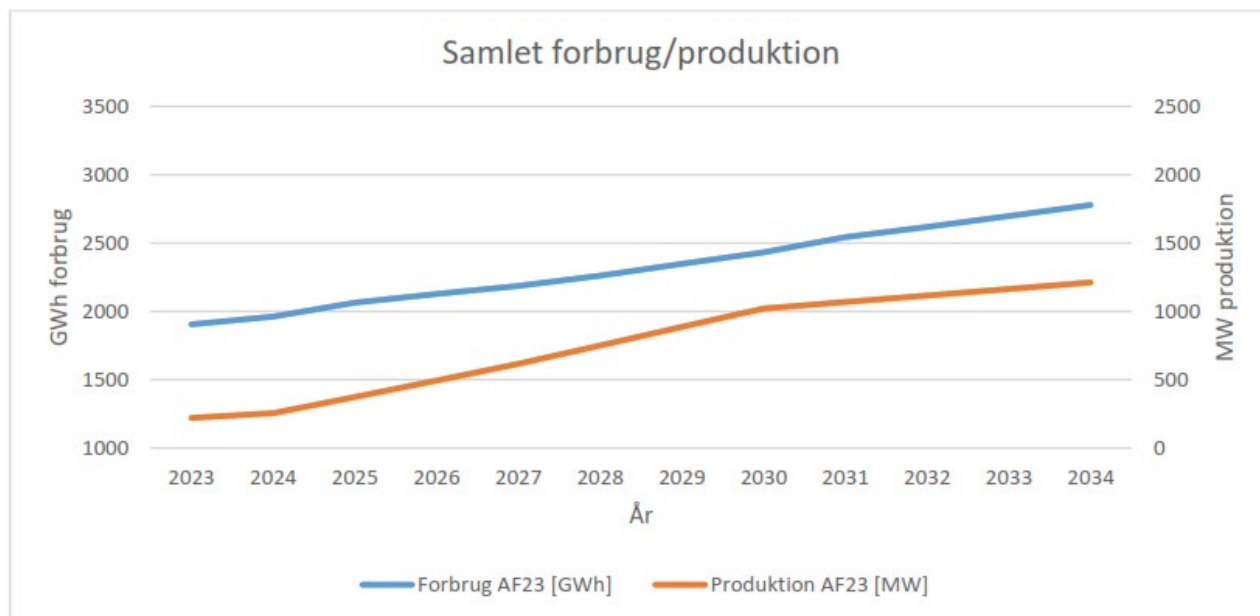
Vores Elnet A/S' repræsentanter redegjorde for projektet og fremlagde følgende oplysninger:

Baggrund for projektet

Vores Elnet A/S dækker 90 % af 60 kV-nettet på Fyn og Langeland. Selskabet oplever en stigende efterspørgsel på tilslutning til elnettet i forbindelse med f.eks. etablering af store solcelleparker, elkedler, varmepumper, ladestandere til el-biler, decentral produktion mv. Den stigende efterspørgsel stiller krav til det overordnede 60 kV-forsyningsnet, hvilket betyder, at der er behov for at etablere nye 60 kV forbindelser for at kunne transportere de nødvendige energimængder i elnettet og opretholde forsyningssikkerheden.

Vores Elnet A/S forventer ud fra en fremskrivning af nøgletal i den seneste Netudviklingsplan (2025), at elforbruget vil stige fra 2.062.846,7 MWh (2025) til 2.778.033,9 MWh (2034). Det svarer til en årlig stigning i elforbruget på 4,35 % frem mod 2034. Derud-

over forventes det ud fra samme analyseforudsætninger, at produktionen i samme periode vil stige fra ca. 373,1 MW til 1.211,5 MW.¹

FIGUR 1: UDVIKLINGEN I FORBRUG OG PRODUKTION FOR DET ANVENDTE SCENARIO I NETUDVIKLINGSPLANERNE²

Stigningen i produktion vil hovedsageligt være ved decentral strømproduktion i form af solceller, vindmøller og andre former for VE-anlæg, mens stigningen i forbrug særligt drives af det øgede elforbrug i transportsektoren. Elforbruget i forhold til elbiler står til at stige fra ca. 50 GWh til ca. 350 GWh. En stigning på 700 %³

Udviklingen beskrevet ovenfor stiller derfor store krav til den fremtidige udvikling af elforsyningsinfrastrukturen.

Det nærværende projekt er aktuelt, idet Vejdirektoratet den 30. august 2024 åbnede en ladepark ved samkørselspladsen i Langeskov med 30 lynladepladser.⁴ På sigt skal der være mulighed for 5 MW effekttræk på hver side af motorvejen til forsyning af ladestandere til el-biler som et led i den grønne omstilling.

Det nuværende forsyningsnet i området er ikke robust nok til at sikre, at alle forbrugere har et acceptabelt spændingsniveau i perioder med spidsbelastning.

Det direkte formål med projektet er således at sikre forsyningen til Vejdirektoratets ladestandere ved etablering af en ny transformerstation i Nonnebo (NON), men den nye transformerstation skal desuden bruges

til reserveforsyning i området og overtage en del af industrilasten. Desuden skal en ny solcellepark i Birketved på sigt tilsluttes.

For at kunne sikre et acceptabelt spændingsniveau hos forbrugerne er det nødvendigt med den nye transformerstation i Nonnebo (NON) samt tilhørende 60 kV forbindelse til den eksisterende transformerstation ved Rynkeby (RYN) via eksisterende transformerstation ved Birketved.

I et andet projekt arbejdes der tillige på at etablere en 60 kV forbindelse til transformerstationen ved Fraugde (FGD). I tilfælde af uheld / havari er reserveforsyningen uundværlig for forbrugerne i området, da det ellers vil give spændingsdyk som kan skade elektrisk udstyr, hvilket kan have store økonomiske følger for både private forbrugere og virksomheder i området.

Myndighedsgodkendelser

Kerteminde Kommune har ved afgørelse af 13. december 2024 meddelt tilladelse til etablering af kabelanlæg ved styret underboring ifm. krydsning af beskyttede vandløb efter § 47 i vandløbsloven og § 9, stk. 2, i bekendtgørelse om vandløbsregulering og -re-

¹ [Netudviklingsplan](#) 2025 s. 16

² [Netudviklingsplan](#) 2025 s. 24

³ [Netudviklingsplan](#) 2025 s. 26

⁴ [Vejdirektoratet pressemeddelelse](#)

staurering. I denne forbindelse er der ligeledes meddelt dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, stk. 2, til etablering af kabelanlæg ved styret underboring i beskyttet mose og eng. Tilladelsen er givet gennem habitatbekendtgørelsens § 6, da disse områder samtidigt er udpeget som habitatområde, jf. habitatbekendtgørelsens bilag 2 (udpegelse H97). I forbindelse med Kerteminde Kommunes myndighedsbehandling er der den 19. november 2024 fremsendt en beredskabsplan ved blow-out ifm. underboring. Kerteminde Kommune har i mail af den 19. januar 2025 oplyst, at der ved klagefristens udløb den 10. januar ikke var indkommet nogen klager.

Region Syddanmark har den 24. juni 2024 meddelt en vejledende udtalelse om, at kabelanlæggets placering kun i begrænset omfang beslaglægger en råstofresource, som er udpeget i regionens nuværende råstofplan (2020) på matr.nr. 46a, 42b og 6g Birkende By, Birkende. Kerteminde Kommune har den 5. februar 2025 supplerende meddelt yderligere vilkår ifm. kabelanlæggets placering i råstofområdet.

Sikkerhedsstyrelsen har i brev dateret den 24. april 2025 meddelt tilladelse til ekspropriation i medfør af § 27 i Elsikkerhedsloven.

Transportministeriet har den 1. maj 2025 givet Kommissarius ved Statens Ekspropriationer på øerne bemyndigelse til at iværksætte en kombineret besigtigelses- og ekspropriationsforretning.

Tegningsoversigt

Tegningsnummer	Emne	Strækning/lb. nr.	Mål
	Oversigtskort		1:30.000
NON-BKT-RYN-01-2025	Besigtigelses- og ekspropriationsplan med adgangsveje	Lb. nr. 22	1:2.000

Projektbeskrivelse

60 kV projektet Nonnebo-Birketved-Rynkeby ligger i forlængelse af et tilsvarende kabelprojekt fra Fraugde til Nonnebo. Anlægget skal fungere som reserveforsyning i området samt muliggøre fremtidige tilslutninger til elnettet. Kabelanlægget består af et 60 kV kabelanlæg indeholdende 3 stk. elkabler og 1 stk. teknisk fiberkabel med tilbehør.

Kabelruten går fra en ny transformerstation i Nonnebo på matr.nr. 6ak Birkende By, Birkende, til en eksisterende transformerstation ved Birketved på matr.nr. 1e Sellebjerg Hgd., Birkende. Herfra fortsætter kabelruten til en eksisterende transformerstation ved Rynkeby på matr.nr. 9au Rynkeby By, Rynkeby (bilag 7).

Forbindelsen mellem Nonnebo og Birketved er 4.550 m lang, mens forbindelsen fra Birketved til Rynkeby er 6.100 m lang – en samlet strækning på 10.650 m.

Projektet havde opstart med lodsejerforhandling i efteråret 2023, hvor den indledende kabelrute blev valgt under hensyntagen til en række parametre, hvoraf skal nævnes: beskyttede naturværdier, involvering af færrest mulige ejendomme, afstand til beboelse, de berørte lodsejeres fremtidsplaner og kortest mulig kabel-

føring. Under forhandlingerne har lodsejerne haft indflydelse på kabelføringen på deres ejendom og kabelføringen har derfor ændret sig undervejs. Den endelige kabelføring efter endt forhandling passerer 19 ejendomme. Det har været muligt at indgå frivillige aftaler med alle berørte lodsejere med undtagelse af én.

Nærværende besigtigelsesmateriale omhandler erhvervelse af rettigheder til etablering af ca. 890 m kabelanlæg med tilhørende servitut- og arbejdsarealer på ejendommen matr.nr. 2a, 2bb og 2bd Birkende By, Birkende.

Anlægsarbejdet generelt

Kabellægningen på matr.nr. 2bd Birkende By, Birkende forventes anlagt ved styret underboring, da kablet krydser et Natura 2000 habitat område. Der skal også underbores i fm. krydsning af kommunevejen, Hvileholmsvej, hvorfor det er valgt at fortsætte underboringen til den anden side af vejen på matr.nr. 2bb.

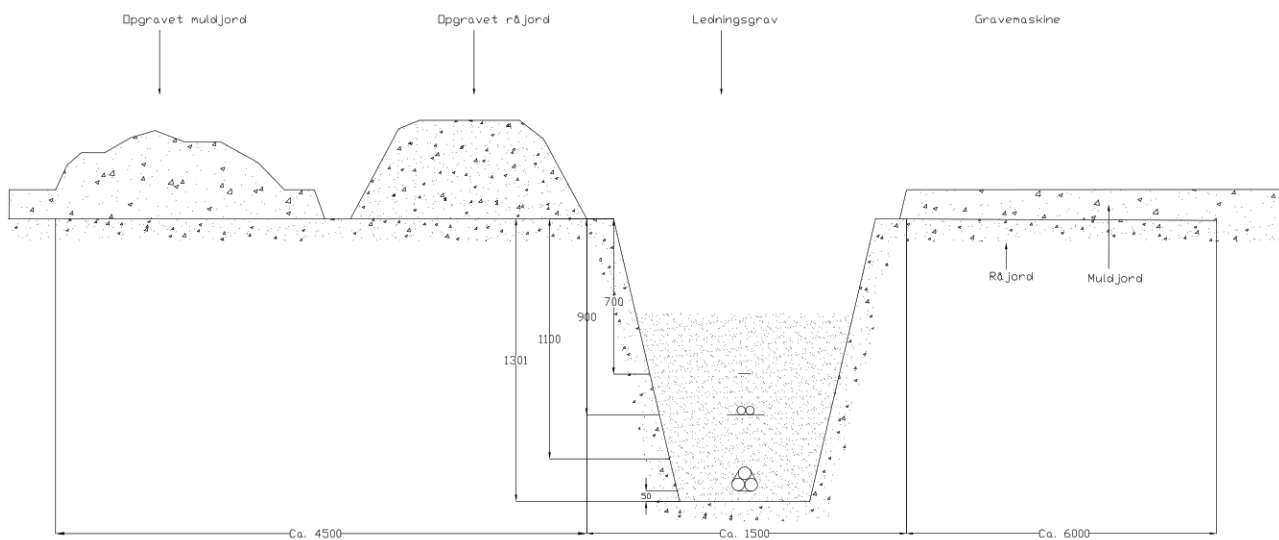
Kabellægningen på matr.nr. 2bb Birkende By, Birkende sker efter krydsningen af kommunevejen, Hvileholmsvej, ved dels gravning og dels styret underboring. Mod øst er der et naturbeskyttet § 3 engområde og Natura 2000 habitatområde. Kablet er ikke beliggende i selve eng- og habitatområdet, men det er så

nær ved, at arbejdsarealet ved gravning ville berøre det beskyttede eng- og habitatområde, hvorfor det er valgt at foretage styret underboring her. Underboringen slutter på matr.nr. 13h (frivillig aftale), hvor der anlægges ca. 200 m kabel, hvorefter kabeltraceet krydser kommunevejen, Brabækvej, ind på matr.nr. 2a Birkende By, Birkende.

I relation til beredskabsplan for blow-out ved styrede underboringer er der også indtegnet arbejdsareal omkring kablet, hvor der er planlagt at anlægge kablet ved styret underboring.

Kabellægningen på matr.nr. 2a Birkende By, Birkende, sker efter krydsningen af kommunevejen, Brabækvej, hovedsageligt ved anlæg i åben grav. Udover styrede underboringer ifm. krydsning af kommunevejene Brabækvej og Havegyden foretages kun én styret underboring på ca. 25 m. Denne styrede underboring foretages af hensyn til et større hydrantanlæg, som ejeren har gjort opmærksom på i fm. forhandlingerne.

Gravearbejdet foregår i en åben kabelgrav med en bredde på ca. 1,5 m. I alt skal der bruges et arbejdsareal med en bredde på ca. 12 m, som vist på nedenstående principskitse.

FIGUR 2: VEJLEDENDE GRAVEPROFIL VED FREMFØRING AF 60 kV I MARK.

Selve kabelanlægget anlægges i en dybde af 1,10 m, mens dækplade/tekniske fiberkabler og alarmbånd anlægges i hhv. 0,90 m og 0,70 m dybde.

Økonomiske forhold

Vores Elnet A/S er bygherre på projektet.

Vedligeholdelse

Vores Elnet A/S varetager fremtidig drift og vedligeholdelse af kabelanlægget.

Tidsplan

Kabelanlægget etableres i sidste halvdel af 2025. Der er bestilt kabler og der er afsat midler til anlægsarbejdet.

Generelle bestemmelser

Servitut

På den aktuelle ejendom matr.nr. 2a Birkende By, Birkende m.fl., pålægges servitut om 60 kV jordkabelanlæg med tilbehør, jf. anmærkning A.

Jordkabelanlæggets videre forløb både før og efter lb.nr. 22 er tinglyst ved aftale på berørte ejendomme med titlen "El: ledninger og tekniske anlæg".

De tinglyste servitutter omhandler samme 60 kV kabelanlæg og pålægger et servitutareal på 1 m på hver side af kabelanlæggets centerlinje, i alt med en bredde på 2 meter.

Arbejdsareal mv.

Der eksproprieres et midlertidigt arbejdsareal til brug under anlægsarbejdets udførelse og til arbejdskørsel på matr.nr. 2a, 2bb og 2bd Birkende By, Birkende, jf. anmærkning B.

Bemærkninger og spørgsmål til projektet

Efter Vores Elnet A/S' gennemgang af projektet havde de fremmødte ejere, brugere og disses repræsentanter lejlighed til at udtale sig.

Det var alene repræsentanter fra Vores Elnet A/S (herafter Vores Elnet) og ekspropriationskommissionen (herefter kommissionen), der var mødt til det indledende møde.

Der fremkom bl.a. følgende bemærkninger og spørgsmål til projektet:

Med hensyn til valg af linjeføring blev det oplyst af Vores Elnet, at man gennem forhandling med lodsejeres repræsentant havde aftalt en alternativ linjeføring. Det alternative valg af linjeføring er udelukkende valgt af hensyn til lodsejer, da den først tiltænkte linjeføring ville påføre lodsejeren væsentlige gener med hensyn til anvendelse af arealet.

Vores Elnet oplyste, at der i de indledende forhandlinger mellem ejerens repræsentant og Vores Elnet var opnået enighed om linjeføringen. I forbindelse med manglende enighed om erstatningens størrelse havde ejerens repræsentant tilbagetrukket samtykke vedr. den aftalte linjeføring.

Vores Elnet oplyste, at man har valgt at bibeholde linjeføringen, der oprindeligt var opnået enighed om, af hensyn til lodsejeren. Vores Elnet præsenterede den oprindelige linjeføring som alternativ til den, der tidligere var opnået aftale om.

Vores Elnet har oplyst, at de går i dialog med lodsejeren om, hvorvidt der er – eller vil være – dyr på de indhegnede matrikler med arbejdsarealer (2bb og 2bd Birkende By, Birkende). Såfremt der er behov for midlertidig indhegning og flytning af dyr, udføres dette af lodsejeren. Vores Elnet afholder de udgifter, der måtte være forbundet hermed.

Vores Elnet oplyste, at man forventer at starte projektet i oktober 2025. Der skal laves forundersøgelser inden opstart af projektet. Projektet forventes afsluttet primo 2026 afhængigt af bl.a. museet vedr. forundersøgelse og vejrforhold i forbindelse med gravearbejde og reetablering af arealerne.

Kommissarius spurgte til bredden på kabelanlægget. Vores Elnet oplyste, at der ved styret underboring borer med et 355 mm bor, hvori kablet føres.

Et kommissionsmedlem spurgte til brug og tilbagelevering af markvej (beliggende på matr.nr. 2a). Vores Elnet oplyste, at man vil fotodokumentere standen af

markvejen før ibrugtagning. Det blev yderligere oplyst, at anvendelsen alene er til- og frakørsel til arbejdsarealerne. Yderligere oplyste Vores Elnet, at de udbedrer evt. skader i forbindelse med brugen af markvejen.

Kommissionens vurderinger og beslutninger

Kommissionen har valgt at godkende den fremlagte linjeføring, som er anført i tegningsnr: NON-BKT-RYN-01-2025. Kommissionen har valgt denne linjeføring af hensyn til lodsejer.

Kommissionen lægger på baggrund af sagens oplysninger til grund, at kabelanlægget er nødvendigt, og at det, af hensyn til sikkerheden for såvel anlægget som for ejeren og eventuelle brugere af arealet, skal sikres ved en servitut.

Kommissionen godkendte herefter det fremlagte projekt, idet der fastsættes følgende særlige bestemmelser:

Særlige bestemmelser

Kerteminde Kommune

Lb.nr. 22

Ved styret underboring og gravning etableres et 60 kV jordkabelanlæg på ejendommen matr.nr. 2a, 2bb og 2bd Birkende By, Birkende. Ejendommen pålægges servitut om 60 kV jordkabelanlæg med tilbehør. Anvendt arbejdsareal reetableres. Den private markvej på matr.nr. 2a Birkende By, Birkende anvendes alene til arbejdskørsel. Vejen afleveres i samme stand som forud for igangsætning af anlægsarbejdet.

Ekspropriation

Kommissionen fortog herefter den rekvirerede ekspropriation vedrørende det i Fortegnelse nr. 1 under lb.nr. 22 opførte ejendom.

Erstatning for midlertidig brug af arbejdsareal, herunder strukturskade eller afgrødetab på midlertidigt eksproprierede arealer, forudsættes aftalt mellem ejeren og anlægsmyndigheden, således at spørgsmålet kun forelægges for kommissionen i tilfælde af uenighed mellem parterne.

Eventuelle erstatningskrav vedrørende forhold, der ikke behandles i forbindelse med ekspropriationen, kan efterfølgende fremsættes overfor kommissarius i henhold til ekspropriationsproceslovens § 21, idet krav skal være fremsat senest 1 år efter anlæggets færdiggørelse.

Spørgsmål om ekspropriationens lovlighed skal indbringes for domstolene inden 6 måneder efter ekspropriationsbeslutningen, jf. ekspropriationsproceslovens § 26, stk. 1.

Følgende passerede:

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Herefter afsluttedes forretningen.

Charlotte Münter

Ole Christophersen Kaj Piilgaard Nielsen Kim Nielsen John Larsen

/Peter C. Nielsen

Udskriftens rigtighed bekræftes

Mette Bergmann Andersen